

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23.01.2015, sp. zn. 62 Co 24/2015, ECLI:CZ:MSPH:2015:62.CO.24.2015.1

Číslo: 89/2015

Právní věta: Ustanovení § 140a insolvenčního zákona neplatí pro exekuční (vykonávací) řízení. Vliv účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení vedeného na majetek povinného a vliv rozhodnutí, jímž byl zjištěn úpadek povinného, na probíhající exekuční (vykonávací) řízení upravuje ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona a ustanovení § 140e insolvenčního zákona.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 23.01.2015

Spisová značka: 62 Co 24/2015

Číslo rozhodnutí: 89

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Insolvency

Předpisy: § 140a odst. 1 předpisu č. 182/2006Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d pro Prahu 7 usnesením ze dne 26. 11. 2014 zamítl návrh povinné ze dne 29. 9. 2014 na zastavení exekuce.

Soud prvního stupně vyšel z toho, že pověřením Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 1. 4. 2014, byl soudní exekutor Mgr. D. V. pověřen nařízením a vedením exekuce podle vykonatelného výkazu nedoplatek V. z. p. Č. r. ze dne 27. 8. 2013 pro 47 530 Kč a penále 71 154 Kč, celkem 118 684 Kč. Povinná podala dne 29. 9. 2014 návrh na zastavení exekuce, který odůvodnila tím, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2014 bylo rozhodnuto o úpadku povinné a bylo schváleno její oddlužení. Podle soudu prvního stupně došlo k zahájení insolvenčního řízení již dne 22. 4. 2013. Oprávněný se zastavením exekuce nesouhlasil, když uváděl, že exekuce byla zahájena již v dubnu 2014, kdežto oddlužení povinné bylo povoleno až 4. 9. 2014; k zastavení exekuce proto podle něj neexistoval žádný zákonný důvod. Soud I. stupně věc na uvedeném základě posoudil tak, že předmětná exekuce byla nařízena po zahájení insolvenčního řízení, ale dříve než bylo rozhodnuto o úpadku povinné a než bylo povoleno její oddlužení. Vyšel proto z ust. § 109 odst. 1 písm. c) ins. zák., z něhož vyplývá, že zahájení insolvenčního řízení nebrání tomu, aby exekuce byla nařízena, avšak nemůže být provedena a je možné v ní pokračovat až po skončení oddlužení. Z tohoto důvodu soud prvního stupně návrh povinné na zastavení exekuce jako nedůvodný zamítl.

Uvedené usnesení napadla včasným odvoláním povinná.

Namítala, že podle ust. § 140e odst. 1 ins. zák. nelze v době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, zahájit, nařídit ani provést výkon rozhodnutí nebo exekuci. Z uvedeného důvodu měla být exekuce zastavena. Dále uváděla, že se soud prvního stupně v napadeném usnesení nevypořádal se skutečností, že je prováděna exekuce na plat manžela povinné, ačkoliv se jej exekuce povinné vůbec netýká. Dluhy na zdravotním nebo sociálním pojištění nepatří do společného jmění manželů, a není tedy důvodu, proč exekuci na příjem manžela provádět. Na základě shora uvedeného povinná navrhovala, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil tak, že se exekuce zastavuje, případně aby rozhodl, že nařízená exekuce proti povinné nebude provedena.

Oprávněný ani soudní exekutor se k odvolání povinné nevyjádřili.

M ě s t s k ý s o u d v P r a z e r o z h o d n u t í s o u d u p r v n í h o s t u p n ě p o t v r d i l .

Z o d ů v o d n ě n í :

Odvolací soud postupoval podle zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu, v platném znění (dále jen „ex. ř.“), a podle zákona č. 99/1963 Sb., o. s. ř., v platném znění, přezkoumal napadené usnesení podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, aniž by ve věci nařizoval jednání (§ 254 odst. 8 o. s. ř. za použití § 269 odst. 2 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že napadené usnesení je věcně správné.

Podle § 55 odst. 4 ex. ř. o zastavení exekuce rozhoduje exekutor i bez návrhu, souhlasí-li se zastavením oprávněný. Nesouhlasí-li oprávněný, požádá exekutor o zastavení exekuce soud, který postupuje podle odstavce 5.

Podle § 52 odst. 1 ex. ř. nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že exekuční řízení bylo v projednávané věci zahájeno dne 31. 1. 2014. Dále odvolací soud zjistil z insolvenčního rejstříku, že insolvenční řízení ve věci povinné vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 76 INS 19769/2014 bylo zahájeno dne 18. 7. 2014. Z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2014, č. j. MSPH 76 INS 19769/2014-A-10, odvolací soud zjistil, že byl zjištěn úpadek povinné a že bylo povoleno její oddlužení.

Podle § 109 odst. 1 písm. c) věta první insolvenčního zákona č. 182/2006 Sb., ve znění platném od 1. 1. 2014 (dále jen „ins. zák.“ – poznámka odvolacího soudu) se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky: výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést.

Z uvedeného se podává, že zahájením insolvenčního řízení – v projednávané věci dnem 18. 7. 2014 – nastal účinek vyplývající z ust. § 109 odst. 1 písm. c) ins. zák., tj. že zahájenou exekuci nelze (až do pravomocného skončení řízení o oddlužení) provést. Tento účinek nastává přímo ze zákona a soud o něm nerozhoduje. Návrh povinné nelze odůvodnit ani ust. § 140e odst. 1 ins. zák., ze kterého pouze vyplývá, že v době, kdy trvají účinky úpadku, nelze nařídit výkon rozhodnutí nebo zahájit exekuční řízení. V projednávané věci však exekuční řízení bylo zahájeno ještě předtím (31. 1. 2014), než byl zjištěn úpadek povinné (4. 9. 2014), a tedy dříve než mohly nastat jeho účinky; zahájení exekučního řízení tak úpadek bránit nemohl. Na věc nedopadá ani ust. § 140a ins. zák., které upravuje přerušení nalézacích soudních a rozhodčích řízení, netýká se však řízení o výkon rozhodnutí či řízení exekučního; účinky rozhodnutí o úpadku na posléze uvedená řízení upravuje již citované ust. § 140e ins. zák.

K tomu odvolací soud dále uvádí, že z dikce § 140a odst. 1 věta druhá ins. zák. sice přímo nevyplývá,

že přerušení řízení z důvodu rozhodnutí o úpadku se netýká řízení exekučního (vykonávacího), ale pouze řízení nalézacího, nicméně tento závěr lze dovodit zejména logickým a systematickým výkladem insolvenčního zákona. Jak již je výše uvedeno, podle § 109 odst. 1 písm. c) ins. zák. platí, že zahájenou exekuci (výkon rozhodnutí) nelze (až do pravomocného skončení řízení o oddlužení) provést, takže je již nadbytečné, aby exekuční (vykonávací) řízení bylo navíc ještě přerušeno ze zákona, neboť by to již bylo nadbytečné. Odvolací soud dále poukazuje na ust. § 266 odst. 1 písm. h) ins. zák., z něhož vyplývá, že prohlášením konkursu se ze soudních a rozhodčích řízení nepřerušují řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce, ale i zde platí režim předpokládaný v § 109 odst. 1 písm. c) ins. zák. Konkurs je nepochybně závažnější způsob řešení úpadku dlužníka než oddlužení a bylo by nelogické, aby v případě prohlášení konkursu na majetek dlužníka exekuční (vykonávací) řízení přerušeno nebylo a v případě dříve vydaného rozhodnutí o úpadku takového řízení přerušeno bylo. V praxi by tak došlo k případu, pokud by úpadek dlužníka byl řešen dvojfázově, kdy nejprve by bylo vydáno rozhodnutí o úpadku podle § 136 ins. zák. a exekuční (vykonávací) řízení by bylo přerušeno ze zákona podle § 140a odst. 1 věta druhá ins. zák. a poté by bylo za tři měsíce rozhodnuto o způsobu řešení úpadku dlužníka prohlášením konkursu na majetek úpadce podle § 149 odst. 1 ins. zák. a exekuční (vykonávací) řízení by již přerušeno nebylo.

Odvolací soud tak uzavírá, že exekuční (vykonávací) řízení zahájené před rozhodnutím o úpadku se podle § 140a odst. 1, věta druhá, ins. zák. ve znění platném od 1. 1. 2014 nepřerušuje, ale podle § 109 odst. 1 písm. c) cit. zák. výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, nelze provést.

Je přitom zřejmé, že nemožnost provést podle ust. § 109 odst. 1 písm. c) ins. zák. exekuci není důvodem k zastavení exekuce, a to ani podle ust. § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., jak se domnívala povinná, když ani nejde o skutečnost, která by podle § 44 odst. 7 ex. ř. ve znění platném do 31. 12. 2012 byla skutečností rozhodnou pro nařízení exekuce (srov. obdobně usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. 5 Co 1023/2011).

Odvolací soud má za nedůvodnou rovněž námitku povinné, podle které měl soud prvního stupně zastavit exekuční řízení též z důvodu, že nezákonně postihuje plat jejího manžela. K tomu odvolací soud uvádí, že je-li exekučním příkazem postižena součást společného jmění manželů, je účastníkem exekučního řízení, pokud jde o tuto součást, i manžel povinného. (§ 36 odst. 2 ex. ř.). Je pak výlučně na manželu povinné jako na účastníkovi řízení, aby případně využil právní prostředky sloužící jeho ochraně, např. návrhem na zastavení exekuce. Není však možné, aby se ochrany namísto něj domáhala povinná prostřednictvím návrhu na zastavení exekučního řízení.

Na základě shora uvedeného dospěl odvolací soud – zcela ve shodě se soudem prvního stupně – k závěru, že v dané věci nebyly naplněny předpoklady pro zastavení exekuce.

Odvolací soud proto postupoval podle ust. § 219 o. s. ř. a napadené rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil.